

USNESENÍ

(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném dne 27. ledna 2025 odvolání obžalovaného [jméno] [příjmení], narozeného [datum], a státního zástupce Krajského státního zastupitelství v Praze, podané v neprospěch obžalovaných [jméno] [příjmení], narozeného [datum], a [jméno] [příjmení], narozeného [datum], proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 6. 11. 2024 č. j. 16 T 84/2024-2218 a rozhodl

takto:

Podle § 256 trestního řádu se odvolání obžalovaného [jméno] [příjmení] a státního zástupce Krajského státního zastupitelství v Praze proti napadenému rozsudku zamítají.

Odůvodnění:

1. Shora označeným rozsudkem Krajského soudu v Praze (dále také jen, soud prvního stupně^(*)) byli obžalovaní [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení] uznáni vinnými, že

oba jmenovaní obžalovaní společně

přestože nedisponovali povolením k zacházení s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a změně některých dalších zákonů ve znění pozdějších předpisů (dále jen, zákon č. 167/1998 Sb.^(*)), neoprávněně, úmyslně a s vědomím o jakou látku se jedná, zacházeli s omamnou látkou konopí, která je uvedena v příloze č. 3 jako, „omamná látka“ podle nařízení vlády č. 463/2013 Sb. o seznamech návykových látek (dále jen, nařízení vlády č. 463/2013 Sb.^(*)) k zákonu č. 167/1998 Sb., a dále s psychotropní látkou delta-9-THC (delta-9-tetrahydrocannabinol), která je uvedena v příloze č. 5 jako, „psychotropní látka“ podle nařízení vlády č. 463/2013 Sb. k zákonu č. 167/1998 Sb., a to tak, že od přesně nezjištěné doby, nejméně od měsíce února roku 2023 do doby zadržení dne 9. 1. 2024, v prostorách rekreační chaty na adrese Budín č. e. 15, Samopše - Sázava, okres Kutná Hora, jejímž majitelem je společnost Herodionem, s.r.o., IČ: 09745521, se sídlem Chudenická 1058/32, Praha 10 – Hostivař, kterou si pronajal [jméno] [příjmení] a byl zde dne 9. 1. 2024 zadržen, za účelem vypěstování vysoce prošlechtěného kultivaru rostliny konopí s vysokým obsahem kanabinoidních látek tak, aby z vypěstovaných rostlin bylo možné následným sušením získat psychotropní látku delta-9-tetrahydrocannabinol, bez řádného povolení v úmyslu vyrobit omamnou či psychotropní látku, společně zřídili a provozovali účelně vybavenou, „indoor pěstírnu“ konopí, kdy do objektu rekreační chaty pravidelně jezdili, vybavili prostory objektu zejména svítidly, uhlíkovými filtry, větráky, elektrorozvody a vzduchovou ventilací tak, aby vytvořili příznivé pěstební podmínky pro rostliny konopí, dále zajistili zeminu, růstové stimulatory a samotné rostliny konopí, o které v objektu následně pravidelně pečovali stříhem, přihnojováním, zálivkou a simulací denní a noční doby, přičemž touto činností opakovaně, v několika po sobě jdoucích pěstebních cyklech společně vypěstovali přesně nezjištěný počet rostlin konopí, kdy v objektu bylo nalezeno celkem 517 ks květináčů včetně zbytků rostlinného materiálu po pěstování rostlin konopí, ze kterých následně sušením vyrobili přesně nezjištěné množství drogy marihuana, nejméně 9. 846,5 g sušiny, kterou přechovávali v uvedeném rekreačním objektu, přičemž následnou analýzou z oboru kriminalistika, odvětví chemie, bylo zjištěno, že ve zkoumaném sušeném materiálu (paličkách konopí) ze stop č. 64, 67, 70 a 72 o celkové hmotnosti 8. 271,2 g byl zjištěn obsah účinné látky delta-9- tetrahydrocannabinolu (THC) v rozpětí od 1,05 % do 17,14 %, přičemž při přepočtu na celkovou hmotnost sušiny se jedná o množství 937,8 g účinné látky delta-9-THC v zajištěné sušině marihuany, a dále v úmyslu získat další sušinu marihuany s obsahem látky delta-9-THC společně pěstovali v posledním cyklu celkem 199 ks zelených rostlin konopí, které se jim nepodařilo v důsledku zásahu Generálního ředitelství cel ze dne 9.1.2024 dopěstovat, sklídit a

následně zpracovat a distribuovat dalším uživatelům, přičemž analýzou z oboru kriminalistika, odvětví chemie, bylo zjištěno v pěstovaných 199 rostlinách zajištěných při domovní prohlídce jako stopy pod č. 18, 22 a 26 obsah účinné látky delta-9-THC v rozpětí od 6,56% do 7,43 %, přičemž při přepočtu na celkový počet 199 ks rostlin by bylo možné získat 8.530 g toxikomansky využitelného podílu s obsahem účinné látky delta-9-THC v množství 589,8 g, tedy celkové množství toxikomansky využitelného materiálu, který by bylo možné získat ze zajištěné sušiny i z pěstovaných rostlin konopí, by činilo nejméně 16. 801,2 g s obsahem 1. 527,6 g účinné látky delta-9- THC,

2) obžalovaný [jméno] [příjmení] sám

od přesně nezjištěné doby až do 11.14 hodin dne 9. 1. 2024 na přesně nezjištěných místech, nejméně ve svém bydlišti na adrese [adresa], aniž by disponoval potřebným povolením k nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle zákona č. 167/1998 Sb., neoprávněně, úmyslně a s vědomím, o jakou látku se jedná, přechovával pro svoji potřebu a nakládal s psychotropní látkou MDMA ((2RS) -N-methyl-1- (3,4- (methylenedioxy (fenyl) propan-2-amin), zvanou extáze, která je uvedena v příloze č. 4 jako „psychotropní látka“ podle nařízení vlády č. 463/2013 Sb. k zákonu č. 167/1998 Sb., a to v celkovém množství 0,8308 g s 0,66 g účinné látky MDMA.

2. Soud prvního stupně počinání obou obžalovaných pod bodem 1) podřadil pod skutkovou podstatu zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy v kvalifikované skutkové podstatě podle § 283 odst. 1, odst. 3 písm. c) trestního zákoníku, dílem spáchaného ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku. Jednání obžalovaného [jméno] [příjmení] popsané v bodě 2) kvalifikoval jako přečin přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu podle § 284 odst. 2 trestního zákoníku.

3. Za popsaná trestněprávní jednání prvostupňový soud uložil obžalovaným podle § 283 odst. 3 trestního zákoníku za použití § 58 odst. 2 písm. b) trestního zákoníku následující tresty odnětí svobody – [jméno] [příjmení] v trvání pěti let a šesti měsíců a [jméno] [příjmení] ve výměře čtyř let a šesti měsíců. Pro jejich výkon oba obžalované zařadil podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku do věznice s ostrahou. Jako trest vedlejší každému z nich stanovil podle § 70 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku trest propadnutí věci, a to předmětů a látek specifikovaných ve výroku o tomto trestu (jednalo se vesměs o zajištěné omamné a psychotropní látky, jakož i komponenty související s jejich výrobou a přechováváním).

4. U obžalovaného [jméno] [příjmení] byl trest vysloven jako samostatný. V případě obžalovaného [jméno] [příjmení], jenž byl odsuzován za dva trestné činy, se jednalo o trest úhrnný ve smyslu § 43 odst. 1 trestního zákoníku.

5. Proti uvedenému rozsudku podali v zákonné lhůtě odvolání obžalovaný [jméno] [příjmení] (prostřednictvím svého obhájce) a státní zástupce v neprospěch obou obžalovaných. Uvedení odvolatelé své opravné prostředky zaměřili výhradně do výroku o trestu a odůvodnili je následovně.

6. Podstatou odvolací argumentace obžalovaného [jméno] [příjmení] je prezentace názoru, že trest odnětí svobody uložený mu napadeným rozsudkem je nepřiměřeně přísný. V této spojitosti v první řadě označuje za neproporcionální a neodrážející míru participace na stíhaném jednání rozdíl mezi tresty, které byly stanoveny jemu a spoluobžalovanému [jméno] [příjmení], neboť ačkoli role tohoto spoluobžalovaného byla i podle soudu prvního stupně dominantní, obžalovaný byl postižen výměrou trestu jen o jeden rok nižší.

7. Obhajoba dále vytýká prvostupňovému soudu, že se nijak nevypořádal s jejím návrhem na uložení maximálního podmíněného trestu odnětí svobody ve spojení s citelným peněžitým trestem. Kombinace těchto trestů přitom není s ohledem na znění ustanovení § 43 odst. 1, § 284 odst. 2 a § 67 odst. 2 písm. b) trestního zákoníku pojmově vyloučena, současně je v možnostech

obžalovaného uhradit peněžitý trest v částce 700 000 Kč. Pokud by tento trest byl rozložen na 700 denních sazeb po 1 000 Kč, jak bylo navrhováno, pak by v případě jeho nezaplacení se obžalovaný vystavoval riziku téměř čtyř let odnětí svobody, což společně s výše uvedeným podmíněným trestem a zabráním věci nelze vnímat jako nepřiměřeně mírné potrestání.

8. Za neuspokojivý obhajoba pokládá také způsob, jakým se soud prvního stupně zabýval jejím odkazem na aplikaci článku 3 Úmluvy o právech dítěte. Pokud uváděl, že ani obžalovaný nedbal na nejlepší zájmy své rodiny a nezletilých dětí, pak tento argument není případný, neboť povinnost soudu respektovat závazky státu plynoucí ze zmíněné úmluvy není ničím podmíněná. Obhajoba připouští, že zájem nezletilých dětí není jediným zájmem, který musí soud zohledňovat, a že proti němu stojí zájem státu na potrestání za protiprávní jednání, avšak výsledkem by mělo být rozhodnutí respektující práva všech zúčastněných osob. V dané souvislosti obžalovaný poukazuje na nález Ústavního soudu ze dne 27. 6. 2023 sp. zn. I. ÚS 631/23, který se uvedenou problematikou zabývá a z něhož cituje některé pasáže.

9. Dalším nedostatkem v postupu prvostupňového soudu při odůvodnění ukládaného trestu je podle obhajoby skutečnost, že pominul to hledisko obsažené v § 39 odst. 1 trestního zákoníku, jež spočívá v přihlédnutí k účinkům a důsledkům, které lze očekávat od trestu pro budoucí život pachatele. Zde obžalovaný připomíná, že v případě výkonu nepodmíněného trestu odnětí svobody ztratí kontakt se svou rodinou, zejména s nezletilou dcerou, což může zásadně narušit jeho rodinné vazby. Rovněž nebude mít možnost podílet se na rozvoji obchodní společnosti, kterou spoluzaložil a o níž se dlouhodobě stará. Jeho pobyt ve výkonu trestu by byl značnou ekonomickou zátěží pro stát, po návratu z něj bude podstatným způsobem stigmatizován a jeho možnost začlenit se do společnosti bude významně ztížena. Naopak při pobytu na svobodě nebude zatěžovat vězeňský systém, bude moci pečovat o svou nezletilou dceru a nevlastního syna, v rámci podnikatelské činnosti odvádět daně, do státního rozpočtu také přispěje uhrazením peněžitého trestu. Obhajoba rovněž upozorňuje, že již samotný zhruba půlroční pobyt ve vazbě byl pro obžalovaného zásadním výchovným momentem, který mu umožnil upravit si priority a uvědomit si nezbytnou potřebu vést v budoucnu řádný život. Že toho schopen je, dokládá i jeho spolupráce s orgány dohledu, který nahradil vazbu.

10. Obžalovaný dále konstatuje, že jeho jednání pod bodem 1) výroku o vině napadeného rozsudku nebylo vedeno ziskuchtivou pohnutkou, v rámci daného jednání také nedošlo k žádné distribuci výpěstků. Zájem o pěstování byl u něj dán jeho zdravotním stavem, konopí užíval nikoli pro rekreační účely, ale primárně k alternativní léčbě, a to zejména konopí s CBD.

11. Se zřetelem na všechny shora popsané argumenty tak obžalovaný [jméno] [příjmení] zastává názor, že v jeho případě je z pohledu generální i individuální prevence přínosnější a šetrnější podmíněný trest odnětí svobody ve spojení s peněžitým trestem. Proto uzavřel své odvolání návrhem, aby odvolací soud postupem podle § 258 odst. 1 písm. d), e) trestního řádu zrušil v napadeném rozsudku výrok o trestu k němu se vztahující a návazně sám podle § 259 odst. 3 trestního řádu rozhodl tak, že mu podle příslušných ustanovení trestního zákoníku uloží trest odnětí svobody v trvání tří let, jehož výkon podmíněně odloží na zkušební dobu pěti let za současného vyslovení dohledu a povinnosti zdržet se užívání návykových látek, dále přiměřený peněžitý trest a trest propadnutí věcí v takovém rozsahu, v jakém jej vyslovil soud prvního stupně.

12. Státní zástupce ve svém opravném prostředku naopak vyslovuje přesvědčení, že tresty stanovené napadeným rozsudkem oběma obžalovaným jsou nepřiměřeně mírné. Za okolnost podstatně zvyšující závažnost stíhaného jednání pokládá množství obžalovanými vyprodukovaného rostlinného materiálu, tedy marihuany a konopí, i dlouhodobost jimi realizovaného nelegálního pěstování a zpracovávání konopných rostlin. V dané souvislosti jednak s odkazem na dobu provozu předmětné pěstírny, času potřebného k vypěstování konopí a množství nalezených květináčů dovozuje, že se jednalo o dva až tři dokonané pěstební cykly a

jeden cyklus nedokončený, a jednak připomíná, že bylo zajištěno takové množství pěstovaných i již zpracovaných rostlin, jemuž odpovídá 16,8 kg marihuany obsahující 1,52 kg účinné látky THC, čím byla ve smyslu soudní judikatury zhruba jeden a půl násobně překročena hranice velkého rozsahu coby kvalifikační okolnosti uvedené v § 283 odst. 3 písm. c) trestního zákoníku.

13. Již ze shora uvedeného množství konopné drogy podle státního zástupce současně plyne, že byla určena k další distribuci, obžalovaní tudíž jednali ve snaze stíhaným činem dosáhnout zisk. Tomuto závěru nadto odpovídají i některá vyjádření obžalovaných při výpovědích v nalézacím řízení, která státní zástupce v této spojitosti v odvolání popisuje. Vzhledem k obvyklé ceně marihuany, jak se podává ze zprávy Národní protidrogové centrály za rok 2022, by tak obžalovaní prodejem jimi vyprodukované drogy získali částku kolem 3 300 000 Kč, což také hovoří v jejich neprospěch. Skutečnost, že se nepodařilo obstarat důkazy dokládající, že obžalovaní marihuanu již distribuovali, jim podle státního zástupce nepolehčuje. Navíc v rámci alternativ jednání obsažených v ustanovení § 283 odst. 1 trestního zákoníku jim byla již orgány přípravného řízení přičítána jen ta, jež záleží ve výrobě omamné a psychotropní látky. Vedle uvedené ziskuchtivosti státní zástupce považuje za další přitěžující okolnost, že se obžalovaní drogové trestné činnosti dopouštěli po předchozím uvážení, v jejich neprospěch hovoří také to, že do činnosti pěstírny byla příležitostně zapojena i další osoba (původně spoluobžalovaný [jméno] [příjmení], jenž uzavřel dohodu o vině a trestu a jehož věc byla následně vyloučena ze společného řízení).

14. Shora uvedené okolnosti vedou státního zástupce k závěru, že výměry trestů odnětí svobody uložené napadeným rozsudkem jsou u obou obžalovaných nepřiměřeně mírné a je namístě jejich zpřísnění. Lze sice akceptovat jejich stanovení pod dolní hranici zákonné trestní sazby postupem podle § 58 odst. 2 písm. b) trestního zákoníku, a to s přihlédnutím k prohlášení viny obžalovanými, avšak jen podstatně méně výrazně, než jak učinil soud prvního stupně.

15. Určité výhrady státního zástupce vznáší i vůči trestu propadnutí věci, který byl napadeným rozsudkem uložen obžalovanému [jméno] [příjmení]. Domnívá se, že soud prvního stupně do něj měl zahrnout i další předměty, konkrétně dva mobilní telefony a záznamová zařízení - notebook, flash disk a paměťovou kartu (vše podrobně specifikováno v odvolání), na kterých je obsažena komunikace jmenovaného obžalovaného stran pěstování konopí.

16. U obžalovaného [jméno] [příjmení] státní zástupce připouští, že nebyly dány předpoklady pro uložení trestu propadnutí náhradní hodnoty ohledně zajištěné finanční hotovosti ve výši 24 700 Kč. Současně ale poukazuje na okolnost, že jmenovaný obžalovaný sice v hlavním líčení k označené peněžní částce uváděl, že náleží společnosti Cleanfactory, s. r. o., ovšem v rozporu s tímto jím uváděným údajem jsou některá jeho vyjádření učiněná v předchozích stádiích trestního řízení, v nichž se vyjadřoval k původu daných peněz či k činnosti zmíněné obchodní společnosti. Odtud státní zástupce vyvozuje, že ze strany obžalovaného šlo pravděpodobně o tvrzení účelová a lze tak usuzovat, a to s i vzhledem k místu nálezů předmětné částky, že šlo o jeho vlastní finanční prostředky. Za tohoto stavu je možné ve vztahu k nim rozhodnout ve smyslu § 66 odst. 2, 3 a § 283 odst. 3 trestního zákoníku vyslovením trestu částečného propadnutí majetku.

17. Veškeré shora prezentované námitky státního zástupce vyústily v jeho závěrečný odvolací návrh, aby Vrchní soud v Praze zrušil u obou obžalovaných v napadeném rozsudku podle § 258 odst. 1 písm. e) trestního řádu výrok o trestu a poté ve smyslu § 259 odst. 3 trestního řádu sám rozhodl tak, že podle příslušných ustanovení trestního zákoníku uloží obžalovanému [jméno] [příjmení] nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání sedmi let a šesti měsíců se zařazením do věznice s ostrahou, jakož i trest propadnutí věci, který bude vedle předmětů a látek uvedených ve výroku o tomto trestu obsaženém v prvoinstančním rozsudku zahrnovat i výše specifikované mobilní telefony a záznamová zařízení, a obžalovanému [jméno] [příjmení] nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání šesti let a šesti měsíců se zařazením do věznice s ostrahou, dále shodný

trest propadnutí věci, jaký vyslovil soud prvního stupně, a konečně trest propadnutí části majetku, jehož předmětem bude finanční částka ve výši 24 700 Kč.

18. V rámci svých vyjádření k odvolání státního zástupce oba obžalovaní navrhli, aby tento opravný prostředek byl jako nedůvodný zamítnut, neboť argumenty, na nichž je založen, nepokládají za opodstatněné. Tentýž – tedy zamítavý – návrh vznesl státní zástupce vůči odvolání obžalovaného [jméno] [příjmení], a to rovněž s odůvodněním, že je nepovažuje za důvodné.

19. Vrchní soud v Praze jako soud odvolací z podnětu řádně a včas podaných odvolání obžalovaného [jméno] [příjmení] a státního zástupce přezkoumal postupem podle § 254 odst. 1 trestního řádu zákonnost a odůvodněnost těch oddělitelných výroků napadeného rozsudku, proti nimž byla podána odvolání, i správnost postupu řízení, které jim předcházelo, a to zejména z hlediska vytýkaných vad. Přezkoumával proto v napadeném rozsudku pouze výrok o trestu. Ostatně stran výroku o vině odvolání být podáno ani nemohlo, neboť oba obžalovaní ve vztahu ke všem stíhaným trestněprávním skutkům kladeným jim za vinu prohlásili v nalézacím řízení svou vinu ve smyslu § 206c odst. 1 trestního řádu a soud prvního stupně toto prohlášení podle § 206c odst. 4 trestního řádu akceptoval, pročez výrok o vině nebylo možno napadat odvoláním, jak plyne z ustanovení § 206c odst. 7 trestního řádu.

20. V řízení předcházejícím prvoinstančnímu rozsudku odvolací soud neshledal žádná pochybení, natož taková, aby v jejich důsledku bylo třeba uvedený rozsudek zrušit a věc vrátit do nalézacího či dokonce přípravného řízení. Koneckonců žádný z odvolatelů ve svém opravném prostředku námitky procesního charakteru ani neuplatnil.

21. Jde-li o odvoláními dotčený výrok o trestu, napadeným rozsudkem byl obžalovanému [jméno] [příjmení] v souladu se zákonem ukládán trest jako úhrnný ve smyslu § 43 odst. 1 trestního zákoníku, neboť daný obžalovaný se dopustil dvou trestných činů, a to podle toho zákonného ustanovení, které dopadá na přísnější ze spáchaných činů, tedy podle § 283 odst. 3 trestního zákoníku. Obžalovaný [jméno] [příjmení] byl postihován jen za jeden trestný čin, tudíž mu soud prvního stupně správně stanovil trest jako samostatný, a to podle téhož ustanovení jako obžalovanému [jméno] [příjmení].

22. Soudu prvního stupně lze přisvědčit také v tom, že ve věci bylo namíste tresty odnětí svobody vyměřit pod dolní hranici zákonné trestní sazby při aplikaci moderačního ustanovení § 58 odst. 2 písm. b) trestního zákoníku. Obžalovaní totiž prohlásili svou vinu a současně lze - s ohledem na nepříliš vysoký stupeň závažnosti stíhaného jednání a skutečnost, že obžalovaní nejsou osobami výrazněji narušenými – dovodit, že k jejich nápravě postačují i tresty kratšího trvání, než je dolní hranice relevantní trestní sazby. Jsou tak splněny obě kumulativně stanovené zákonné podmínky pro mimořádné snížení trestu odnětí svobody ve smyslu označeného zákonného ustanovení. S tímto závěrem ostatně nepolemizoval ani státní zástupce jako odvolatel, jenž primárně namítal nepřiměřenou mírnost uložených trestů odnětí svobody.

23. Vzhledem k dosud uvedenému tak odvolací soud zaměřil svou pozornost na otázku míry, s jakou prvostupňový soud přistoupil ke snížení trestů odnětí svobody pod dolní hranici trestní sazby, jež činí osm až dvanáct let odnětí svobody. Zatímco obžalovaný [jméno] [příjmení] pokládal tuto míru za nedostatečnou, státní zástupce ji naopak vnímal jako příliš výraznou. Odvolací soud je ovšem toho názoru, že intenzita snížení zvolená napadeným rozsudkem je adekvátní, tedy že jím uložené tresty odnětí svobody jsou přiměřené a odpovídají zákonným hlediskům, jež jsou zakotvena zejména v ustanoveních § 38, § 39, § 41 a § 42 trestního zákoníku.

24. Oběma obžalovaným je namíste přičítat k tíži, že trestněprávní jednání drogového charakteru pod bodem 1) výroku o vině napadeného rozsudku páchali po delší dobu, po předchozím uvážení a ze ziskuchtivé pohnutky, jak upozorňuje v odvolání státní zástupce. Ovšem význam těchto přitěžujících okolností byl jen poměrně omezený, neboť jde o celkem typické a obvyklé znaky provázející právě drogovou trestnou činnost spočívající v neoprávněném pěstování konopí

a výrobě marihuany. Obdobně bez většího významu byla i skutečnost, že obžalovaný [jméno] [příjmení] se dopustil dvou trestných činů, a to zejména z toho důvodu, že jeden z těchto trestných činů (přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu podle § 284 odst. 2 trestního zákoníku) je typově jen málo závažný, spadá do kategorie přečinů. V neprospěch obžalovaného [jméno] [příjmení] zase svědčila – v rámci spolupachatelství - významnější míra jeho participace na neoprávněném nakládání s konopím a marihuanou. Oproti těmto nijak zásadním přitěžujícím skutečnostem stálo několik okolností vyznívajících spíše ve prospěch obou obžalovaných. Předně je zřejmé, že typově závažnější ze stíhaných trestněprávních skutků (zločin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, odst. 3 písm. c) trestního zákoníku) spočíval v neoprávněném nakládání s konopím, respektive marihuanou (tedy sušinou toxikomanicky využitelných částí rostlin konopí), jež bývá řazena mezi tzv. měkké drogy, přičemž i v rámci nich spadá mezi ty méně škodlivé. Ještě podstatnějším je fakt, že celkové množství účinné psychotropní látky (THC) nacházející se v obžalovanými pěstovaných i již vypěstovaných a zpracovaných rostlinách sice jednoznačně, avšak nepříliš výrazně (konkrétně zhruba o jednu polovinu) překročilo soudní judikaturou uznávanou hranici kvantitativního hlediska znaku velkého rozsahu ve smyslu § 283 odst. 3 písm. c) trestního zákoníku (míněno v kontextu toho, že v rámci uvedené okolnosti podmiňující použití vyšší trestní sazby se v praxi běžně vyskytují případy, v nichž pachatelé neoprávněně nakládají s konopím a marihuanou, u nichž množství THC vícenásobně či mnohonásobně překračuje zmíněnou hranici). Do určité míry je třeba vzít v potaz též fakt, že konopí a potažmo marihuana, s nimiž obžalovaní neoprávněně nakládali za účelem další distribuce, dosud nebyly uvedeny na drogový trh, byť tento následek zjevně nenastal jen v důsledku zásahu policejních orgánů.

25. Se zřetelem na shora uvedené skutečnosti tak lze konkrétní míru závažnosti trestněprávního skutku drogového charakteru v rámci závažnosti typové (vyjádřené trestní sazbou zakotvenou v ustanovení § 283 odst. 3 trestního zákoníku) označit za průměrnou až mírně podprůměrnou. Ve spojitosti s dosud řečeným lze také poznamenat, že ty odvolací argumenty obžalovaného [jméno] [příjmení] a státního zástupce, jež se týkají otázky, zda konopí a marihuana, s nimiž obžalovaní neoprávněně nakládali, byly či nebyly určeny k další distribuci a jednání obžalovaných tak bylo či nebylo zahrnuto ziskuchtivou pohnutkou, jsou zcela irelevantní, tedy bez významu. Pokud totiž došlo k prohlášení a přijetí viny v takové podobě stíhaného skutku, jakou koncipovala obžaloba, v níž se o zamýšlené distribuci marihuany jasně a výslovně hovoří (viz kupříkladu konstatování o tom, že obžalovaným se aktuálně pěstované rostliny konopí v důsledku zásahu policejního orgánu nepodařilo dopěstovat, sklídit a následně zpracovat a,, distribuovat dalším uživatelům“), pak tato skutečnost je jednoduše dána (a rovněž explicitně vyjádřena ve skutkové větě výroku o vině napadeného rozsudku) a není zde prostor se jí v rámci odvolacího řízení vůbec zabývat a řešit ji.

26. Jde-li o osoby obžalovaných a jejich poměry, oba obžalovaní dosud vedli řádný život, a tedy ani nebyli v minulosti soudně trestáni, což jim polehčuje. Obžalovaný [jméno] [příjmení] má také relativně zachovalé rodinné a pracovní zázemí, což rovněž vyznívá v jeho prospěch.

27. Konečně stran postoje obou obžalovaných ke stíhanému jednání lze opět připomenout, že v řízení před soudem zaujali vstřícný postoj k podanému žalobnímu návrhu tím, že prohlásili svou vinu, což umožnilo vyřešit tuto otázku konsenzuálním způsobem, tedy bez potřeby vést k ní dokazování. V souvislosti s posledně uvedeným je namístě zmínit, že projednávanou věc z hlediska její složitosti a rozsahu shromážděného spisového materiálu je možno označit za celkem obvyklou, tedy nijak se nevymykající jiným případům, v nichž jsou pachatelé stíháni za neoprávněné nakládání s konopím a marihuanou ve velkém rozsahu, tudíž z pohledu urychlení řízení mělo prohlášení viny obžalovanými průměrný význam.

28. Při komplexním zvážení všech takto ve stručnosti zrekapitulovaných okolností významných pro posouzení otázky přiměřenosti ukládaných trestů zastává odvolací soud názor shora již naznačený, totiž že výměry trestů odnětí svobody stanovené oběma obžalovaným napadeným

rozsudkem jsou adekvátní všem zákonným hlediskům. Tyto tresty vzhledem k jejich výši musely být stanoveny v nepodmíněné formě (podle § 81 odst. 1 a § 84 trestního zákoníku lze výkon trestu odnětí svobody podmíněně odložit jen u výměry nepřesahující tři léta). V souladu se zákonem, konkrétně s ustanovením § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku, je pak i postup prvostupňového soudu spočívající v zařazení obou obžalovaných pro výkon uložených trestů do věznice s ostrahou.

29. Zejména v reakci na odvolací argumentaci obžalovaného [jméno] [příjmení], v níž je tvrzena nepřiměřená přísnost vysloveného trestu, odvolací soud musí opět připomenout, že na jeho straně byly dány i okolnosti přitěžující, byť nijak zásadní, a že žádná z okolností mu polehčujících a svědčících v jeho prospěch, které se vztahovaly k závažnosti činu a jeho poměrům, nebyla takového charakteru, aby ji bylo možno označit za výjimečnou a mimořádnou. Odtud také plyne, že při absenci prohlášení viny obžalovaným by ve věci nebyl důvod pro aplikaci obecného ustanovení § 58 odst. 1 trestního zákoníku o mimořádném snížení trestu odnětí svobody, tedy by mu daný trest byl vyměřen nejméně na dolní hranici zákonné trestní sazby, to znamená v trvání alespoň osmi let (odvolací soud uznává, že trestní sazba předvídaná § 283 odst. 3 trestního zákoníku je velmi přísná, nicméně její vymezení je věcí zákonodárce, soudy ji musí respektovat a tresty ukládat v jejím rámci, nevystane-li ve smyslu již zmíněného ustanovení § 58 odst. 1 trestního zákoníku některá z mimořádných okolností charakterizujících okolnosti případu či poměry pachatele). Jinak řečeno, zásadním důvodem pro mimořádné snížení trestu bylo v dané věci prohlášení viny ze strany obžalovaného. Pokud mu soud prvního stupně uložil nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání čtyř a půl let, tedy o tři a půl roku snížený pod dolní hranici relevantní trestní sazby, pak šlo i podle názoru odvolacího soudu o snížení dostatečné. Na tomto závěru nemůže nic podstatného změnit okolnost prezentovaná a doložená obhajobou při veřejném zasedání konaném o odvolání, že obžalovaný je spoluautorem programu s názvem Nová cesta, jenž se zaměřuje na osoby ve vězeňském systému, a v této spojitosti je v kontaktu s Vězeňskou službou ČR, ani předložená záruka zapsaného spolku Živá beseda, jenž je provozovatelem Kulturního centra beseda v Klánovicích, za převýchovu obžalovaného. Právě popsané skutečnosti jistě hovoří ve prospěch obžalovaného, nicméně odvolací soud je v kontextu dalších okolností případu nepokládá za natolik významné, aby byly způsobilé dovést závěr, že trest uložený obžalovanému napadeným rozsudkem je nepřiměřeně přísný.

30. Z dosud podaného výkladu současně vyplývá i neopodstatněnost dílčích odvolacích námitek obžalovaného [jméno] [příjmení] vztahujících se ke způsobu, jakým je v odůvodnění napadeného rozsudku odůvodněn jemu uložený trest odnětí svobody.

31. Ohrazuje-li se takto jmenovaný obžalovaný vůči skutečnosti, že prvostupňový soud se nezabýval možností vyslovení podmíněného trestu odnětí svobody spolu s peněžitým trestem, pak dospěl-li tento soud k závěru, že ve věci je třeba trvat na uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody, implicitně z toho plyne, že jiné, mírnější druhy trestů, a to ani ve své vzájemné kombinaci, nejsou postačující a adekvátní sankcí za spáchané trestněprávní jednání.

32. Obhajoba dále vytýká soudu prvního stupně, že se nevypořádal s Úmluvou o právech dítěte, a to zjevně s odkazem na skutečnost, že obžalovaný je otcem nezletilého dítěte (dcery poměrně útlého věku) a spolupodílí se na péči o něj, a totéž činí vůči dalšímu dítěti (synovi bývalé družky). I zde ale platí, že pokud prvostupňový soud shledal jako přiměřenou sankci nepodmíněný trest odnětí svobody, pak odtud celkem jasně vyplývá jeho závěr, že zájem uvedených dětí jednoduše nemůže převážit nad zájmem státu na spravedlivém a adekvátním potrestání obžalovaného, kterým se v projednávané věci jeví nepodmíněný trest odnětí svobody. V této spojitosti je namísto upozornit a podtrhnout, že i nálezy Ústavního soudu ze dne 17. 6. 2023 spisové značky I. ÚS 631/2023, s nímž v odvolání operuje obhajoba, jasně deklarují, že opačný postup, tedy upřednostnění zájmu nezletilého dítěte před uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody, který se s ohledem na další okolnosti jeví jako trest odpovídající a přiměřený, je postupem výjimečným (viz zejména odstavec 50 odůvodnění daného nálezu). V nyní projednávané věci

přítom úvahy o takovém postupu nejsou namístě již z toho důvodu, že obě zmíněné nezletilé děti mají matku (bývalou partnerku obžalovaného), v jejíž výchově se nacházejí. Nadto soud prvního stupně zcela správně ve svém rozsudku poukázal i na skutečnost, že zmíněné rodinné poměry byly u obžalovaného dány již v době páchání stíhaného jednání. Pokud tedy na ně nebral jakýkoli zřetel tehdy, nejeví se i z tohoto pohledu přiléhavým a spravedlivým, aby s odkazem na jejich existenci nyní docílil mírnějšího druhu trestu. Zde nejde o to, že by zájmy nezletilých dětí byly prvostupňovým soudem v rámci úvah o trestu ignorovány, ale o zdůraznění rozdílu mezi stavem, že pachatel i přes vědomí skutečnosti, že se podílí na výchově nezletilých dětí a nese za ně odpovědnost, se dopouští závažné úmyslné trestné činnosti (a zcela vědomě tak sebe i děti vystavuje riziku vzájemného odloučení pro případ postihu trestem nepodmíněného odnětí svobody), a případem, že taková rodinná situace (péče o nezletilé děti) u pachatele nastane teprve v době po spáchání trestněprávního jednání.

33. Konečně vznášeli-li obhajoba ve svém oprávněném prostředku výhrady ke skutečnosti, že prvostupňový soud se v odůvodnění svého rozsudku nijak nezabýval důsledky, které lze očekávat od trestu pro budoucí život obžalovaného, pak tyto důsledky jsou zřejmé z povahy věci a postihují prakticky každého pachatele sankcionovaného nepodmíněným trestem odnětí svobody. Obžalovaný tedy jistě bude vytržen ze svého současného rodinného a pracovního zázemí, které na svobodě má, nicméně tato okolnost není a nemůže být důvodem pro to, aby mu daný druh trestu nebyl uložen. Je třeba opět upozornit, že rodinné a pracovní poměry obžalovaného sice vyznívají v jeho prospěch a bylo tak namístě je rovněž zohlednit při úvaze o trestu, ovšem nevyznačují se nijak výjimečnými a mimořádnými aspekty, aby tak odůvodňovaly ještě výraznější snížení trestu odnětí svobody (a s ním spojený podmíněný odklad jeho výkonu), než k jakému přistoupil soud prvního stupně. Ostatně obžalovaný by neměl zaměňovat příčinu a následek. Právě proto, že je otcem nezletilého dítěte a spolupodílí se na péči o další a že rozvíjel podnikání v rámci několika společností, měl se vyvarovat jakékoli trestné činnosti, aby se nevystavil možnému uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody a tím i zpřetrhání kontaktů s uvedenými dětmi a nemožnosti osobně se věnovat podnikatelské činnosti. Takto si obžalovaný ale nepočínal, ale dlouhodobě se dopouštěl závažného trestného činu drogové povahy, což je vlastní příčinou toho, že nastává zákonitý a zákonný následek v podobě uložení uvedeného trestu.

34. Jestliže odvolací soud z důvodů dosud rozebraných shledal u obou obžalovaných zákonnými a věcně správnými takové tresty odnětí svobody, jaké ve věci vyslovil soud prvního stupně, plyne z toho, že nepokládá za důvodné námitky státního zástupce, jimiž proti takovým trestům brojil s argumentem o jejich nepřiměřené mírnosti. Totéž v zásadě platí i o jeho výhradách týkajících se problematiky neuložení některých vedlejších trestů.

35. Jde-li v této spojitosti o finanční hotovost zajištěnou u obžalovaného [jméno] [příjmení] v částce 24 700 Kč, ve věci není sporu o tom, neboť to připouští i sám státní zástupce, že nejsou naplněny ani formální zákonné předpoklady, aby ve vztahu k ní bylo rozhodnuto trestem propadnutí věci (§ 70 trestního zákoníku) či trestem propadnutí náhradní hodnoty (§ 71 trestního zákoníku). Z formálního hlediska sice byly dány podmínky pro vyslovení peněžitého trestu (ať již ve výši odpovídající uvedené hotovosti či v částce jiné), neboť podle § 67 odst. 1 trestního zákoníku k jeho uložení postačí i pouhá ziskuchtivá pohnutka pachatele, přičemž ta na straně obžalovaného dána byla, nicméně odvolací soud nepokládá vyslovení tohoto majetkového trestu za potřebné a účelné zejména proto, že podle skutkových zjištění prvostupňového soudu ještě nedošlo k distribuci vyprodukované drogy a tedy obžalování takovým počínáním reálně ani nezískali majetkový prospěch, který tudíž není třeba odčerpávat. Z téhož důvodu, ale také proto, že nelze mít za bezpečně prokázané, že zajištěná finanční hotovost náleží obžalovanému (ostatně i státní zástupce takový závěr činí ve svém oprávněném prostředku pouze v rovině pravděpodobnosti), není namístě ukládat ve vztahu k ní ani trest propadnutí majetku podle § 66 trestního zákoníku, ostatně tento druh trestu má poněkud jiný smysl a účel, než postihovat

jednotlivou věc (ať již druhově či individuálně určenou), která tvoří jen malou až bezvýznamnou část majetkových aktiv pachatele.

36. Stran požadavku státního zástupce, aby do trestu propadnutí věci uloženého obžalovanému [jméno] [příjmení] byly zahrnuty mobilní telefony, notebook, flash disk a paměťová karta specifikované v odvolání, je možno konstatovat, že v paměti těchto elektronických přístrojů a datových nosičů jsou mimo jiné uloženy kupříkladu fotografie pěstovaného konopí či příležitostná a stručná komunikace obžalovaných a dalších osob související s úspěšností a výsledky pěstební činnosti. Mají tak sice určitou spojitost se stíhaným jednáním a lze je označit za nástroje trestné činnosti ve smyslu § 135a trestního zákoníku, ovšem jde o nástroje nepříliš významné z pohledu jejich přínosu pro spáchání nyní projednávaného činu a prakticky bezvýznamné z hlediska jejich možného účelného využití k páčání další drogové trestné činnosti (a to na rozdíl od těch předmětů a látek, které přímo sloužily k pěstování a zpracování konopí a které soud prvního stupně pojal do trestu propadnutí věci). Za tohoto stavu tak odvolací soud nepovažuje za účelné a potřebné, aby dané přístroje a datové nosiče propadly státu, tedy aby ve vztahu k nim byl vysloven trest propadnutí věci ve smyslu § 70 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku, byť formální předpoklady pro tento postup naplněny byly (šlo o nástroje trestné činnosti náležející shora jmenovanému obžalovanému).

37. Vrchní soud v Praze jako soud odvolací tedy shrnuje a uzavírá, že napadené výroky o trestu předmětného rozsudku Krajského soudu v Praze vnímá jako věcně správné a zákonné. Odvolání obžalovaného [jméno] [příjmení] a státního zástupce proti uvedeným výrokům směřující tak neshledal důvodnými a jako takové je podle ustanovení § 256 trestního řádu zamítl.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není další řádný opravný prostředek přípustný. Je proti němu možné podat dovolání. Nejvyšší státní zástupce je může podat pro nesprávnost kteréhokoli výroku, a to ve prospěch i neprospěch obviněného, obviněný pro nesprávnost výroku tohoto rozhodnutí, který se ho bezprostředně dotýká. Obviněný může podat dovolání pouze prostřednictvím obhájce, jinak se takové podání nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno. Dovolání se podává u soudu, který ve věci rozhodl v prvním stupni, do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje. Nutný obsah dovolání je vymezen v § 265f trestního řádu.

O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud České republiky v Brně. V dovolání musí být vedle obecných náležitostí podání (§ 59 odst. 3 trestního řádu) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu a z jakých důvodů napadá, a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až m) nebo § 265b odst. 2 trestního řádu, o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

Praha 27. ledna 2025

Mgr. Martin Kantor
předseda senátu